

Tatjana Dolžan Eržen

POROČILO O DELU KUSTODIATA ZA ETNOLOGIJO GORENJSKEGA MUZEJA V LETU 1997

Dejavnost kustosinje etnologinje je bila v letu predvsem raznovrstna. Trudila sem se inventarizirati čim več predmetov in jih fotografirati (skupaj 238 novih števil). V posebno zadovoljstvo mi je, da predmete fotografiram sama v svoji pisarni, tako da sem vse okoliščine (svetloba, posatvitev, dodajanje merila in inventarnih števil, fotoaparati) kar najbolj dognala. Postopek je zato zelo kratak - sto predmetov lahko fotografiram v dveh, treh urah. Vrednost posnetkov je seveda predvsem dokumentarna. Vse na novo inventarizirane predmete vpisujem naravnost v podatkovno bazo MODES (ta mi je najbolj pri roki, sčasoma upam na kaj bolj sodobnega, kar bo v uporabi v celotnem muzeju).

Posebno delovno veselje je bila izdelava seznama vseh predmetov v zbirki s pomočjo podatkovne baze MODES (vneseni so le osnovni podatki - ime in kraj pridobitve) in nato inventura predmetov v štirih depojih in na stalnih razstavah. Trije obsežni depoji še čakajo na obdelavo. Istočasno sva s študentko Lidijo Uranič depoje tudi pospravili, počistili in izločili vse predmete, na katerih nisva našli inventarne številke. Namestili smo tudi nekaj novih polic proizvajalca Logo Lendava.

Drugo področje dela so štiri stalne postavitve (Kranj - Ljudska umetnost na Gorenjskem, Bohinj - Oplenova hiša, Planšarski muzej in Muzej Tomaža Godca). Poleg običajnega dela smo vpeljali delavnice v Oplenovo hišo ter izdelali pedagoške liste za Planšarski muzej. Občasna razstavna dejavnost je bila aktualna spomladi; najprej smo podrli razstavo v izložbah Merkurja d.d. v Kranju in v BTC Ljubljana (razstava Sto let Merkurja /24. 9. 1996 - 4. 2. 1997/), sledilo je zanimivo sodelovanje z Mlekarsko šolo v Kranju in razstava v Stebrišni dvorani Mestne hiše v Kranju ob 90-letnici mlekarskega izobraževanja v Sloveniji v aprilu (10. 4. - 8. 5. 1997 Naših 90 let). V maju smo sodelovali na muzejskem sejmu v Narodni galeriji.

Redna tedenska zadolžitev je bilo vodenje študijskega krožka Odkrijmo svojo deželo pri III. univerzi v Kranju. Za slušatelje sem pripravljala predavanja in ekskurzije, člani krožka pa so tudi sami pisali prispevke za našo skupno knjižico o Stražišču pri Kranju. O pomenu takšnega dela za muzeje sem predavala na muzejskem sejmu (Animacija odraslih na primeru študijskih krožkov). Član krožka Lojze Zavrl je poleti kot prostovoljec začel urejati arhiv pisnega gradiva etnološkega kustodiata. Do konca leta je opravil 62,5 ur (19 delovnih dni).

Raziskovalno in terensko delo je bilo v letu 1997 omejeno na urejanje rokopisa in preverjanje iz ustnega izročila pridobljenih podatkov za Jezersko kroniko, 8. knjigo naše zbirke Gorenjski kraji in ljudje. Najobsežnejše publicistično delo pa je bila izdelava besedila za propagandno zloženko Občine Kranj. Ob tem je treba omeniti še dvajset risb izrezov gankov (lesenih balkonov) iz Gornjesavske doline, ki jih je naredila Magda Zore po gradivu v našem arhivu arhitekturnih meritev. Nastal je zvezek simpatične in uporabne vsebine.

Za konec pa naj omenim še dva muzejska večera - Magda Zore je

20. marca organizirala koncert pevke ljudskih pesmi Ljobe Jenče, jaz pa 16. oktobra predstavitev knjige A. Karničarja Jezerske štorije, zbirka Glasovi pri Kmečkem glasu.

Magda Zore

Gorenjski muzej (žal) še nima redno zaposlenega kustosa - pedagoga, zato sva imeli z mentorico mag. Tatjano Dolžan - Eržen med opravljanjem mojega pripravništva od oktobra 1996 do oktobra 1997 kar precej dela. Poleg prevzema vsakodnevnih pedagoških obveznosti (vodstva po stalnih zbirkah in občasnih razstavah) sva se lotili tudi nekaj večjih projektov. Predvsem sva želeli uresničiti vsaj del muzejskih delavnic v Oplenovi hiši, ki sem jih načrtovala v svoji diplomski nalogi.

Od 19. do 24. 5. je v Narodni galeriji potekal Muzejski sejem na temo muzejske pedagogike. Predstavili smo pedagoško ponudbo v Oplenovi hiši v Bohinju. S Tatjano Dolžan - Eržen sva pripravili zloženko s predstavitev celotne pedagoške ponudbe Gorenjskega muzeja (obisk muzeja z likovno delavnico, vodstva po stalnih zbirkah in občasnih razstavah ter učne ure, pomoč pri nastajanju raziskovalnih nalog, študijski krožki in delavnice v Oplenovi hiši). Na sejmu smo predstavili delavnico Stare otroške igre, povabili smo predice iz Stare vasi v Bohinju, predstavili tkanje s pomočjo tkalske deščice in gostili mojstra domače obrti Jerneja Kosmača.

Poleti sva uresničili del načrtovanih delavnic v Oplenovi hiši. Strokovna priprava in izvedba sta zahtevali kar precej časa in poguma, saj posebno bogatih tovrstnih izkušenj v muzeju še nis(m)o imeli.

13. 7. in 10. 8. smo tkali pisane trakove s pomočjo tkalskih deščic in se tako seznanili z na Gorenjskem že pozabljeno tkalsko tehniko, ki nam na preprost način ponazarja osnovni princip tkanja na zahtevnejših statvah. Obiskovalci so se (na)učili tudi preje lanene in volnene niti na kolovratu in z ročno presilico.

21. 7. smo imeli zehoto "po starem" - umazano perilo smo oprali tako, kakor so to delale gospodinje pri Oplenu v času pred vodovodno in električno napeljavo. Izvedba te delavnice je bila najzahtevnejša: kljub že pripravljenemu načrtu smo opravili še dodatno terensko raziskavo, pripravili replike vseh uporabljenih predmetov, v sodelovanju z občino Bohinj smo uredili dostop do potoka. Pri pripravi in izvedbi delavnice so bile nepogrešljive starejše domačinke, ki so z veseljem obudile spomin na težaško gospodinjstvo opravilo.

16. 7. in 20. 8. je bilo okrog Oplenove hiše še prav posebej živahno. Zbijali smo kozo-klamf, Kapucinarju smo iskali kapico, kotalili obroč, preizkusili hodulje ... Ko smo se utrudili, smo posedli na travnik pred hišo in si iz starih kosov blaga izdelali pisane žogice in punčke. Z delavnico starih otroških iger smo sodelovali tudi na prireditvi Teden mladih Kranja.

Poleg Oplenove hiše Gorenjski muzej strokovno upravlja še dva muzeja v Bohinju: Muzej Tomaža Godca v Bohinjski Bistrici in Planšarski muzej v Stari Fužini, ki privabi največ obiskovalcev. Zanje sem pripravila učni list z nagajivimi nalogami. Eno od njih vam dajem v preizkus. Če se vam zdi pretežka, nas morate čimprej obiskati v Planšarskem muzeju!

